

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

ПОГЛЯД ЗІ ЗМІЄВИХ ВАЛІВ

Книжка, яку ви тримаєте в руках, мала з'явитися щонайменше років десять тому. Хоч як дивно, це якщо не перша, то одна з перших антологій, що демонструє тяглість української фантастичної традиції від ХІХ до ХХІ століття.

Старші колеги зосереджувалися зазвичай на тому чи іншому історичному етапі. Згадаймо тут передусім Юрія Винничука з його «Огненним змієм» (перше видання — 1990 р.) та два томи з українськими НФ-романами в серії «Наші 20-ті», укладеній Яриною Цимбал; а з новіших збірок — «Фіолетову тінь» (уклала Анастасія Бідонько).

Натомість спроби переконати українських видавців видати антологію, яка охоплювала б хоча б період від ХІХ до ХХІ століття, багато років мали одну й ту саму відповідь: «Не на часі». Багато хто при цьому додавав: «Та чи взагалі українська фантастика існує як явище?..».

У березні 2022 року я отримав листа від двох моїх добрих знайомих із Польщі. Видавець Войтек Седенько й перекладач Павел Лауданський хотіли підтримати Україну. Вони не сумнівалися в існуванні української фантастики й готові були видати таку збірку, але потрібен був хтось, хто візьме на себе, власне, її укладання, контакти з авторами тощо.

Звісно, я охоче погодився. У жовтні 2022 року книжка вийшла, відтоді кілька разів була додрукована. Усі отримані кошти видавець переказує у фонд підтримки українських біженців у Польщі. Деякі з оповідань та нарис також було перекладено англійською, французькою, угорською мовами.

Тепер нарешті в розширеному й доповненому варіанті ця антологія виходить українською.

Змієві вали — одна з тих складових української історії, українського фольклору й українського краєвиду, яка з нами віддавна. Про вали чули, мабуть, усі, — але чи знають про них щось достеменно? Змієві вали колись були побудовані для захисту нашого краю від ворожих набігів, однак до їхнього будівництва були залучені — часом попри власну волю — ті, хто сам походив з інших країв. Коли вали вже втратили своє первинне значення, вони все одного лишалися тут, на нашій землі, і породжували чималу кількість переказів, казок, легенд. А згодом саме дослідження валів дало змогу краще дізнатися про історію України.

Коли відбирав тексти до антології, я керувався кількома критеріями. Ви не знайдете тут уривків із повістей чи романів, лише повністю завершені оповідання. (Виняток — «Закоханий чорт» Стороженка, де є розлога експозиція, яка жодним чином не працює на основний сюжет, — її ми проминули.) Також ці оповідання мають бути цікаві сучасному читачеві — і не лише вузькому колу літературознавців. Творів сучасних авторів тут значно більше, ніж тих, хто закладав підвалини нашої фантастичної традиції або писав у радянські часи. І звісно, маємо в антології чимало

соціальної і політичної фантастики — та й чи могло бути інакше в книжці, укладеній в Україні 2022 року?..

Навіть за таких обмежень антологія не може похвалитися енциклопедичною вичерпністю. Це саме зріз, а не інвентарний опис усього наявного. Або, якщо хочете, дороговказ для уважного читача (і для укладання наступних томів). Таким дороговказом, сподіваємося, стане й нарис про історію української фантастики. Я дякую Михайлові Назаренку за те, що він погодився написати його разом зі мною, — а також за його численні слушні поради й ретельну текстологічну роботу із творами класиків.

Водночас відбір текстів — моя відповідальність і наслідок моїх суб'єктивних рішень та суб'єктивних літературних уподобань. *Feci quod potui, faciant meliora potentes.*

Ця книжка не з'явилася б, якби не Збройні сили України та всі ті, хто своєю волонтерською працею допомагає звільняти нашу країну від російських військ. Тож нам здалося цілком логічним, що кошти від продажу антології підуть в один із волонтерських фондів, що вже багато років допомагають нашим воїнам. Ані автори, ані укладач ніяких гонорарів за цю книжку не отримали й не отримуватимуть, — це наша спільна позиція.

Окрема подяка видавництву «Віват», яке повірило в цей проект, підтримало ідею благодійної збірки та зробило її здійсненою з юридичної точки зору.

Володимир Аренев

ВОЛОДИМИР АРЕНЄВ, МИХАЙЛО НАЗАРЕНКО

БІЛИЙ КВІТ НА ДАВНЬОМУ ДЕРЕВІ

КОРОТКИЙ ЕКСКУРС В ІСТОРІЮ
УКРАЇНСЬКОЇ ФАНТАСТИКИ

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>